

(SputnikDAO là một trung tâm của các DAOs trao quyền cho các cộng đồng của hệ sinh thái NEAR. Nhận phần thưởng cho những đóng góp của cá nhân bằng cách tổng hợp các đề xuất cho các DAOs hiện có. Tạo một nhóm cho dự án có ý nghĩa của riêng bạn để tìm đồng minh và tài trợ hàng tháng.

NEAR SPUTNIK DAO¹: Trao quyền cho cộng đồng (Empowering Communities)

Open Web và Web3 đều bắt nguồn từ ý tưởng rằng thế hệ tiếp theo của internet sẽ được xây dựng và quản lý bởi con người. **NEAR** thậm chí đã hệ thống hóa điều này trong sứ mệnh của mình: *trao quyền cho tất cả mọi người trong việc kiểm soát tiền bạc, dữ liệu và quyền quản trị của chính họ*.

Theo bạn, mục đích cốt lõi của một DAO là gì?

- ☐ Điều phối các hoạt động cộng đồng
- ☐ Tạo lợi nhuận cho cơ chế quản trị
- ☐ Tái tạo cấu trúc hệ thống
- ☐ Tối giản hóa tokenomics

Một [bài đăng trên blog](#) (2014) của người sáng lập **Ethereum Vitalik Buterin**² đã vẽ nên một cách suy nghĩ mới về hành động tập thể (collective action), nơi thay vì một công ty với các cổ đông, giám đốc điều hành và nhân viên, có thể có một tổ chức tự trị phi tập trung, hoặc DAO, nơi các thành viên sở hữu một bộ phận của tổ chức, đóng góp những gì họ có thể vào thành công của tổ chức và được khen thưởng tương ứng với đóng góp của họ. Không có ông chủ, không có hệ thống cấp bậc, và những người tham gia đoàn kết với nhau vì một mục đích chung.

Tôi nhớ lại cảm giác được truyền cảm hứng khi lần đầu tiên đọc bài đăng của Vitalik, hình dung ra một tương lai thực sự do cộng đồng làm chủ, nơi bất kỳ ai, ở bất kỳ đâu đều có thể tạo ra một nhóm và tổ chức hoạt động của nhóm một cách độc lập không bị

giới hạn của biên giới, luật pháp hoặc ngân hàng - giống như Web3 hỗ trợ blockchain cho cá nhân, DAO hỗ trợ cho cộng đồng. Cuối cùng, các công ty sẽ được thay thế bởi các DAO. DAO vẫn có nhiều tính năng giống như công ty, nhưng với tính linh hoạt cao hơn ngay cả khi mới thành lập và theo thời gian khi nhu cầu và ưu tiên của những người có liên quan thay đổi.

Tầm nhìn này thậm chí còn xuất hiện trước sự quan tâm của tôi đối với Web3 và blockchain. Tôi rời Ukraine vì tôi chưa bao giờ cảm thấy yên tâm khi thành lập công ty ở đó. Tôi không tin rằng bất kỳ ngân hàng Ukraine nào có thể được tin cậy để cất giữ tiền của tôi một cách an toàn. Chính phủ đã thay đổi các quy tắc xung quanh việc nắm giữ tiền tệ của Mỹ (USD) nhiều lần chỉ trong vòng mười năm qua (như việc phải bán một nửa số tiền đó để nhận tiền lấy nội tệ). Có rất nhiều tham nhũng và cấu trúc cứng nhắc xung quanh cách các công ty để có thể hoạt động ở Ukraine. Ở nhiều quốc gia, việc thành lập công ty đi kèm với chi phí bổ sung do chính phủ tham nhũng, thiếu luật pháp và các ngân hàng không đáng tin cậy và có thể biến mất.

Điều này đúng ở mọi nơi, ở một mức độ nào đó: trước khi có blockchain, nếu mọi người muốn tổ chức thành một nhóm chính thức, họ sẽ cần yêu cầu giấy phép từ chính phủ (ví dụ: tạo công ty), đặc biệt nếu họ cần tài khoản ngân hàng và muốn tham gia trong nền kinh tế với tư cách là một nhóm. Quá trình này tốn thời gian, tốn kém, phức tạp và kết quả là tổ chức phải tuân theo các quy tắc hạn chế khi nó hình thành.

Ngay cả sự phối hợp không chính thức của cộng đồng cũng cần có các quy tắc và sự chừng mực. Hãy tưởng tượng một nhóm sinh viên Anime muốn tổ chức một sự kiện dành cho người hâm mộ quốc tế, hoặc một tập thể các nghệ sĩ thành công trên khắp thế giới muốn tham gia cùng nhau để hỗ trợ các nghệ sĩ mới vào nghề. Sự phối hợp của cộng đồng có thể bao gồm mọi thứ, từ việc đăng bài theo cách mà các thành viên đang học hỏi từ các câu hỏi, cùng nhau sáng tạo nghệ thuật hoặc sản phẩm, khởi chạy ứng dụng, đầu tư vào một số tài sản kỹ thuật số hoặc thậm chí đồng sở hữu một kênh xã hội như tài khoản Twitter. Tất cả những điều này đều là những ví dụ thực tế về sự phối hợp đòi hỏi sự hiệp lực của cả hệ thống quản trị.

Từ lâu, tôi đã tin tưởng vào việc rất nhiều nhóm nhỏ có thể làm việc cùng nhau thay vì các công ty khổng lồ, tạo ra thế độc quyền và sau đó chiến đấu để bảo toàn nó. Trên thực tế, khoảng mười năm trước, một số người bạn và tôi đã tạo ra [ProstoKSI](#) - không phải là một công ty, bao gồm các nhà phát triển làm việc cùng nhau trong các dự án mã nguồn mở.

Web3 biến tầm nhìn này thành khả thi theo cách mà Web2 không thể, vì những đảm bảo đi kèm với tiền điện tử. Hãy tưởng tượng rằng việc xây dựng trên nền tảng của một nhà cung cấp đám mây hoặc sử dụng một ngân hàng chỉ được điều hành bởi một nhóm 20 người không có liên kết chính thức và không có đảm bảo rằng tổ chức sẽ vẫn hoạt động trong một năm – sẽ có những giới hạn cho những gì bạn có thể xây dựng trên đó. Nhưng trong tiền điện tử, cơ sở hạ tầng và các ứng dụng phi tập trung là đáng tin cậy vì chúng là nguồn mở, trạng thái mở và đi kèm với các đảm bảo đáng tin cậy. Các ứng dụng được xây dựng theo cách này cung cấp các giao thức chung để tương tác với nhau,

mà các nhà phát triển, doanh nghiệp và người dùng khác có thể dựa vào.

DAO là một phần của các giao thức chung trong thế giới mới. Trong bảy năm kể từ khi Vitalik viết bài đăng ‘mang tính cách mạng’ này, hàng nghìn thành viên đã thử nghiệm DAO trên Ethereum và các mạng khác - một số mạng nổi tiếng nhất bao gồm Maker, Moloch DAO, MetaCartel, The DAO và Flamingo DAO. Tôi đã rút ra một số bài học quan trọng từ làn sóng thử nghiệm DAO đầu tiên, giúp cung cấp tầm nhìn cho các DAO trên NEAR.

- Rõ ràng có thể thấy việc cộng đồng kiểm soát việc quản trị không tỷ lệ theo số lượng người tham gia. Hàng nghìn người không thể phát triển hoặc kiểm soát bất cứ thứ gì một cách hiệu quả nếu không có các quy tắc, luật lệ hoặc hệ thống phân cấp. Chúng tôi cũng đã nhìn thấy một số thử nghiệm trong không gian blockchain xung quanh việc quản lý các giao thức và quỹ đầu tư. Nhiều người trong số này đã thất bại vì nhiều lý do khác nhau, từ các vấn đề kỹ thuật đến sự thiếu quan tâm đến việc bỏ phiếu từ các thành viên hoặc thiếu một nhân tố thống nhất, thúc đẩy.
- Không thể kỳ vọng mọi thành viên sẽ luôn hài lòng. Lợi ích phân tán và ý kiến của mọi người luôn đa dạng; đa số và thiểu số cuối cùng sẽ xuất hiện xung quanh một số vấn đề. Mặc dù trong hầu hết các trường hợp, mọi người sẽ đi đến sự đồng thuận thông qua cách quản trị cơ bản như bỏ phiếu, nhưng thiểu số cộng đồng có thể tách hoặc tách khỏi nhóm ban đầu để tuân theo một bộ quy tắc mới, bất cứ lúc nào nếu họ không đồng ý với ý kiến của số đông và có đủ ý chí của bản thân.
- Bất kỳ cộng đồng hoặc tổ chức nào cũng cần đến sự lãnh đạo. Ngay cả khi đó là một nhóm người có sự tận tâm cao độ - nếu họ không làm việc toàn thời gian cho mục đích chung, thì có lẽ họ quá bận rộn vào việc hoạt động và tham gia vào mọi cuộc thảo luận hoặc quyết định. Các cộng đồng thường có các thành viên tận tâm, chịu trách nhiệm điều phối, có khả năng kiểm duyệt.
- Ngay cả khi cộng đồng hoạt động với danh nghĩa phi tập trung, thì vẫn cần sự xuất hiện của các thành viên được công chúng biết đến và tạo ra “cốt lõi” của cộng đồng. Cộng đồng sẽ lắng nghe quan điểm và ý kiến của các thành viên này hơn bất kỳ người nào khác vì họ được biết đến là những người được đầu tư và cung cấp thông tin nhiều nhất.
- Một cộng đồng phi tập trung càng tập trung vào “sản phẩm” thì lãnh đạo càng phải tập trung hơn, vì việc phát triển sản phẩm thường đòi hỏi nhiều nỗ lực hơn bất kỳ sự đóng góp nào từ cộng đồng. Ví dụ: một cộng đồng đang cố gắng xây dựng một blockchain hoặc một sàn giao dịch phi tập trung cùng nhau.
- Trọng số thuận túy dựa trên các bên liên quan luôn không thành công, bởi vì phần lớn các bên liên quan không thể hoặc không muốn trở thành những người tham gia tích cực, hoặc vì nó mở ra những cách dễ dàng để tấn công quá trình quản trị.

SPUTNIK DAO có tạo ra sự đặc thù cho cộng đồng kỹ thuật không?

☐ Có

☐ Không

Vì vậy, DAO là một cộng đồng thống nhất với một số mục đích chung, đòi hỏi một số quy tắc để phối hợp và quản trị, với tính linh hoạt phát triển theo thời gian khi lợi ích và

mục tiêu của cộng đồng thay đổi, và khả năng giao dịch và kiếm tiền như một đơn vị với mức chi phí tối thiểu. Với tất cả những kiến thức này, chúng tôi bắt đầu tạo ra một giao thức DAO trên NEAR để trao quyền cho tất cả các loại cộng đồng - không chỉ những cộng đồng kỹ thuật do các kỹ sư điều hành - với một khuôn khổ linh hoạt, mạnh mẽ để làm việc và phát triển cùng nhau.

Điều nào sau đây là đúng về lãnh đạo cộng đồng?

- ☐ Lãnh đạo thực sự đảm bảo rằng mọi thành viên trong cộng đồng luôn hài lòng. Tạo lợi nhuận cho cơ chế quản trị
- ☐ Các nhà lãnh đạo cộng đồng không bắt buộc phải làm việc toàn thời gian cho cộng đồng
- ☐ Ngay cả trong một cộng đồng ẩn danh, điều quan trọng là phải có các thành viên / lãnh đạo cốt lõi
- ☐ Các nhà lãnh đạo của cộng đồng điều hành cộng đồng bằng cách tạo ra các quy tắc

Kết tinh lại các giao thức, Sputnik DAO, cung cấp một phương pháp để các cộng đồng và tổ chức mới và cũng như hiện tại trên toàn thế giới có đại diện trực tuyến cho nhóm của họ, quản lý hoạt động trên chuỗi, điều chỉnh việc ra quyết định của riêng và (quan trọng là!) tương tác với các DAO khác. Hiện tại có khoảng 100 Sputnik DAO kể từ lần ra mắt đầu tiên vào tháng 2 năm 2021, với tương đương 500 nghìn đô la được phân bổ và sắp xỉ 500 nghìn đô la được lưu trữ trong kho tài sản (xem tại đây: [sổ liệu thống kê tại đây](#)).

Hãy ghé thăm [sputnik.fund](#) và cho chúng tôi biết suy nghĩ của bạn. Tuần tới, chúng tôi sẽ chia sẻ bản beta V2 với UX mới, các tính năng mới và một bài viết khác với thông tin chi tiết về cách Sputnik đang giải quyết một cách độc đáo những thách thức chính trong việc tổ chức cộng đồng. Đảm bảo theo dõi kênh [Medium](#) của chúng tôi để được thông báo về phiên bản V2.

Cảm ơn nhóm cộng đồng ban đầu của Sputnik đã có ý tưởng cho v2; Near Team

Cảm ơn [Tara Tan](#) , [Julia Lipton](#) vì những nhận xét và đề xuất và [Mally Anderson](#) đã giúp hoàn thành những chỉnh sửa chuyên sâu.

Bài báo gốc trên [Medium](#).

APPENDIX

1. **DAO** (Decentralized Autonomous Organization): Tổ chức tự trị phi tập trung. Một hệ thống DAO được xây dựng dựa trên các quy tắc, mã máy và các chương trình, được vận hành tự động và loại bỏ hoàn toàn cơ quan quản lý trung ương, tạo ra một cấu trúc với sự kiểm soát phi tập trung. Các quy tắc và các giao dịch của một DAO được lưu trữ một cách minh bạch trên blockchain. Các quy tắc thường được quyết định bởi các bên liên quan thông qua hình thức bỏ phiếu. Thông thường, cách các quyết định được đưa ra trong DAO là thông qua các đề xuất. Nếu một đề xuất được đa số các bên liên quan bỏ phiếu tán thành (hoặc hoàn thành một số quy tắc khác được đặt trong các quy tắc đồng thuận mạng), thì nó sẽ được thực hiện.

2. **Vitalik Buterin**: sinh ngày 31/01/1994, là “thần đồng” và thiên tài toán học người Canada gốc Nga. Vitalik là người đồng sáng lập của Ethereum, đồng tiền điện tử có giá trị vốn hóa đứng thứ hai thế giới chỉ sau BitCoin.

3. **Permissionless blockchain**: Là dạng blockchain không cần cấp phép (hay còn gọi là blockchain mở). Bất kỳ ai cũng có thể tham gia hệ thống mà không cần sự cho phép. Tất cả dữ liệu được lưu trữ trên các chuỗi này đều có sẵn công khai và các bản sao đầy đủ của sổ cái được lưu trữ trên toàn thế giới. Đó là điều khiến các hệ thống này rất khó bị hack hoặc kiểm duyệt. Không ai điều hành blockchain, không ai có thể hạn chế quyền truy cập vào nó và bạn vẫn tương đối ẩn danh vì không cần phải xác minh chính mình để nhận một địa chỉ và thực hiện giao.